

Juhász Erika: Közművelődés és tudomány

A 2020. évi számoktól kezdve a folyóiratban a Nemzeti Művelődési Intézet szakmafejlesztési tevékenységében erősödő kutatási, tudományos vonal egyre inkább érvényesül. 2019. szeptemberétől indult el az első Közművelődési Tudományos Kutatási Program, amely egy éves kutatási támogatást nyújt közművelődési témájú kutatásokhoz. A Program keretében évente 10 fő egyéni hallgatói pályázatot támogatunk: közösségszervezés alapszakos, kulturális mediáció mesterszakos és közösségi művelődés osztatlan tanárszakos hallgatók kutatásait; valamint évente három komplex kutatócsoport pályázatát támogatjuk: a kutatócsoportban egyetemi oktatók, hallgatók és a közművelődésben dolgozó szakemberek végzik közösen a kutatómunkájukat. A 2020-ban támogatott kutatócsoportok közül bemutatkozik jelen lapszámunkban a Debreceni Egyetem, a Budapesti Gazdasági Egyetem és a Pécsi Tudományegyetem kutatócsoportja. Továbbá két egyéni kutató is bemutatkozik a lapszámban a 2020-as nyertes egyéni kutatók közül. A Kulturális Szemle folyóirat teret ad alap- és mesterszakos közművelődési témájú szakdolgozatok kutatási eredményeinek bemutatására is, amelyekből ebben a lapszámban öt tanulmányt közlünk.

A 2020. évi számoktól kezdve a folyóiratban a Nemzeti Művelődési Intézet szakmafejlesztési tevékenységében erősödő kutatási, tudományos vonal egyre inkább érvényesül. 2019. szeptemberétől indult el az első Közművelődési Tudományos Kutatási Program, amely egy éves kutatási támogatást nyújt közművelődési témájú kutatásokhoz. A Program keretében évente 10 fő egyéni hallgatói pályázatot támogatunk: közösségszervezés alapszakos, kulturális mediáció mesterszakos és közösségi művelődés osztatlan tanárszakos hallgatók kutatásait; valamint évente három komplex kutatócsoport pályázatát támogatjuk: a kutatócsoportban egyetemi oktatók, hallgatók és a közművelődésben dolgozó szakemberek végzik közösen a kutatómunkájukat. A 2020-ban támogatott kutatócsoportok közül bemutatkozik jelen lapszámunkban a Debreceni Egyetem és a Budapesti Gazdasági Egyetem kutatócsoportja. Továbbá egy egyéni kutató is bemutatkozik a lapszámban a 2020-as nyertes egyéni kutatók közül. A Kulturális Szemle folyóirat teret ad alap- és mesterszakos közművelődési témájú szakdolgozatok kutatási eredményeinek bemutatására is, amelyekből ebben a lapszámban három tanulmányt közlünk.

Jelen lapszámban a *Nemzetközi kitekintés* rovatban olvasható **Bartalis Izabella, Salló Szilárd** és **Miklósi Márta** közös cikke, aminek témája a kultúra jogi szabályozása és igazgatási rendszere. a kérdést Románia és Magyarország összevetésén keresztül vizsgálják a szerzők. Ezt követően

Molnár Attila Károly, Miklósi Márta és Daria Becker-Pestka közös cikkében a fogvatartottak kulturális jogait ismerheti meg az olvasó Lengyelországban. A cikkben a szerzők a kreatív társadalmi rehabilitáció megvalósulását vizsgálják és bemutatják, milyen módon biztosítja a lengyel büntetés-végrehajtási rendszer a fogvatartottak számára, hogy élhessenek kulturális jogaikkal.

A *Hazai tudományos műhelyben* az ország különböző pontjain működő felsőoktatási intézmények oktatói, kutatói, valamint kulturális szakemberek publikálnak. **Benkei-Kovács Balázs, Farkas Julianna, Keszei Barbara, Hédi Csaba, Popcsa Anna, és Thuma Orsolya** a Budapesti Gazdasági Egyetem kutatócsoportjaként Kutatásukban három település, Fót, Göd és Vác lakosai körében vizsgálták a helyi értékek ismeretét, az azokhoz való érzelmi hozzáállást, illetve, hogy ezek összefüggései hogyan befolyásolják a kulturális és természeti örökségek értékelését. **Dohorné Kostyál Zsuzsanna** a Nemzeti Művelődési Intézet munkatársa cikkében az értékgyűjtés témakörét járja körül. Olyan kérdésekre keresi a válaszokat, mint Hogyan tudja az értéktár mozgalom megerősíteni a helyi közösségeket? Miként lehetséges, hogy a helyi értékek felismerésével, a közösségi alapú értékgyűjtéssel gazdaságfejlesztés valósuljon meg az adott településen? Miképpen tud ez a folyamat a települések lakosainak helyben maradásához hozzájárulni?

Eszenyi Miklós, a Kulturális és Innovációs Minisztérium kulturális fejlesztési referense cikkében az olvasók az Európai Unió forrásból támogatott kulturális fejlesztéseket ismerteti a 2014 és 2020 közötti időszak vonatkozásában. **Pető Lilla** a Nemzeti Művelődési Intézet központvezetője, valamint a Debreceni Egyetem hallgatója a hálózatelmélet és a közművelődés kapcsolatát vizsgálja. Második cikkében a témakör gyakorlati bemutatására törekszik, valamint bemutatja saját kutatását és annak eredményeit. **Szabóné Tóth Judit** a Debreceni Egyetem doktorandusza a polgárosodás korát mutatja be, mint az alulról szerveződő közművelődés fénykorát Hajdúnánás példáján keresztül. Szintén a Nemzeti Művelődési Intézet munkatársa **Tóthné Boda Éva Mária**, aki a néphagyományok megismerésének, megőrzésének, valamint a jelen kultúrába történő átmentésének folyamatát kutatja., írásában a mai gyöngyökszer készítőik körére fókuszálva.

A folyóirat *Junior kutatóműhely* rovatában fiatal kutatók munkáját ismerhetik meg az olvasók, mint például **Jáger Dávidét**, aki a Nemzeti Művelődési Intézet munkatársa, valamint a Debreceni Egyetem hallgatója és cikkének második részben a közösségi színterekben megvalósuló művészeti tehetséggondozás bemutatását folytatja, az első, elméleti fejezetet követően a gyakorlati megközelítés bemutatásával. **Mohos Edina**, az Eötvös Loránd Tudományegyetem hallgatója pedig cikkében a közművelődési intézmények és az ifjúság megváltozott szabadidő-felhasználási és kultúrafogyasztási szokásait vizsgálja, ezen belül az intézmények alkalmazkodását az ifjúság új szokásaihoz.

Könyvajánlatként **Erdei Gábor**, a Debreceni Egyetem adjunktusa ír ismertetőt a Boros Julianna – Kozma Tamás – Márkus Edina által szerkesztett *Community Buidling and Social Innovation* című kötetéről.

A *Tudományos konferenciák hírei* rovat keretében **Horváth Zoltán**, az AGORA Szombathelyi Kulturális Központ igazgatója ír a Kultúra újragondolva címet viselő konferenciáról. A rendezvény 2021. november 26-án az AGORA Szombathelyi Kulturális Központ szervezésében zajlott, a kulturális alapú gazdaságfejlesztés jegyében.

A kulturális szakma alapítója, Durkó Mátyás professzor úr is gyakorta mondta a fontos eszmék terjesztése kapcsán az örök igazságot: „Aki felteszi a kolompot, az rázza is!” A kulturális szakma megerősítéséhez szükség van olyan tudományos folyóíratra, amely küldetéséhez illeszkedően a Kárpát-medence számos kutatóját tudja egyesíteni, és folyamatos kutatásra, és kutatási eredményei publikálására buzdítani. Ezt a célt már a szerkesztőbizottság összeállításánál és későbbi bővítésének lehetősége kapcsán is szem előtt tartottuk. Ezáltal érhetjük el azt, hogy ez a folyóirat ne egy-egy szűkebb kutatócsoport nyilvánossági fóruma legyen, hanem egy minél tágabb tudományos-szakmai kör szellemi támogatását élvezze.

Hívjuk tehát szerzőként mindazokat, akik úgy érzik, hogy szeretnének és tudnának hozzátenni ehhez a vállaláshoz maguk is. És hívjuk olvasóként mindazokat, akik hasonlóan gondolkodnak, és fontosnak tartják a kultúrát, a kultúra továbbadását, mint egyetemes értéket. Gondolkodjunk közösen, őrizzük közösen a magyar kultúra értékeit Magyarországon és a Kárpát-medencében egyaránt!

Hasznos olvasmányélményeket kívánunk!

dr. Juhász Erika
főszerkesztő